

Viite Lausuntopyyntö 9.3.2016

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus antaa Ylivieskan Pylvään-Jylhän uusjakoon liittyvästä Männistönrämeen peruskuivatussuunnitelmasta seuraavan lausunnon.

Vesilaissa on ilmoitusvelvollisuus valvontaviranomaiselle muista kuin vähäisistä ojituksista. Maanmittauslaitoksen ja ELY-keskuksen välisessä neuvottelussa 19.3.2012 sovittiin menettelytavasta tilusjärjestelyissä toteutettavista vesilain ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista kuivatushankkeista. Menettelyssä lausuntopyyntö toimii samalla vesilain 5 luvun 6 pykälän mukaisena ilmoituksena.

Edellä kerrotussa vesilain mukaisessa ojitusilmoituksessa on mm. oltava selvitys hankkeen ympäristövaikutuksista. ELY-keskuksen, MML:n (Hannu Oja) ja suunnittelijan edustajat kokoontuivat nyt kyseessä olevien ojitusten tiimoilta 13.5.2015, jossa hankkeen ympäristö- ja vesistövaikutuksia arvioitiin.

GTK:n tekemien tutkimusten perusteella happamien sulfaattimaiden esiintymisriski alueella on pieni. Alueen maat ovat pääasiassa hienorakeisia kivennäismaita, myös moreenimaita esiintyy. Vesiensuojelutoimenpiteet on kerrottu ojitussuunnitelmassa, joista tärkeimpänä ovat kaivumaiden kalkitukset, putousportaat ja kaivun ajoitus kuivaan aikaan. Suunnitelmassa uomien luiskat on suunniteltu maalajin perusteella, joka vähentää sortumia ja uomaeroosiota. Uoman 1 suulle on suunniteltu kaivettavaksi pieni laskeutusallas. Altaan mitoitus ei täytä laskeutusaltaiden mitoitusnormeja, jonka takia allas tulee toimimaan lähinnä työnaikaisen kiintoaineen kiinniottajana.

Alueen vedet laskevat Pylväsojan kautta Kalajokeen. Vesienhoidon ekologisen luokittelun mukaan Pylväsojan tila on tyydyttävä. Luokitteluun oli käytävissä ainoastaan yhden koekalastuksen tulokset ja tieto vesistöön kohdistuvista paineista. Merkittäviä paineita Pylväsojalla ovat maatalouden ja metsätalouden ravinne- ja kiintoainekuormitus sekä hydro-morfologiset muutokset. Etenkin maatalouden on arvioitu olevan keskeinen sektori tavoitteiden saavuttamisessa, mutta myös uomassa tehtävillä toimenpiteillä on kohtalainen vaikutus. Pylväsojan ekologiseen tilaan. Pylväsojalle esitetään vesienhoidon toimenpideohjelmassa joen elinympäristökunnostusten toteuttamista. Kuormituksen vähentäminen on sekä Pylväsojan että Kalajoen ekologisen tilan kannalta tärkeää. ELY-keskus kehottaa sen vuoksi tarkastelemaan mahdollisuutta rakentaa mitoitusohjeen täyttävä laskeutusallas.

Sivu-uomien laskukohtiin uomiin on lisättävä kiveyksiä syöpymisen estämiseksi, mikäli kohtaan syntyy porras sekä kaivamalla uomia mahdollisuuksien mukaan ylävirrasta alavirtaan edeten.

Metsien kohdalla sivulta tulevien ojien päitä ei tule aukaista ellei kyseessä ole selkeästi tukkeutunut oja, jonka padottava vaikutus aiheuttaa vettymishaittaa. Perkaamattomat ojien päät suojaavat eroosiolta, pidättävät yläpuolisista ojista tulevaa kiintoainesta ja osaltaan ylläpitävät pohjavedenpinnan tasoa estäen mahdollisten sulfidien hapettumisen metsäalueilla.

Kaivettavien ojien luiskiin tulisi heti kaivun jälkeen kylvää jokin alueelle sopiva siemenseos.

Hankealueella Uoman 1 paalulla 400 m ja Putkiojan 2 alussa sijaitsevat luonnonmonimuotoisuuskohteet, Pylväsperän laitumet.

Hankkeessa on kysymys vesilain 5 luvun mukaisesta ojitamisesta, eikä hankkeelle tarvitse hakea vesilain mukaista lupaa, mikäli lain 3 §:n mukaiset ehdot täyttyvät.

Ojan perkausta on yhteensä noin 4,1 km ja kaivumassojen kokonaismäärä noin 17 300 m³. Hankkeen tarkoituksena on parantaa peltoalueiden kuivatustilannetta ja mahdollistaa tilakohtainen paikalliskuivatus. Hankkeen hyötyalueen peltojen kokonaispinta-ala on noin 76,45 ha.

Uomat on mitoitettu kerran 20 vuodessa toistuvalla ylivirtaamalla. Mitoituksessa on otettu huomioon maalaji ja salaoituksen asettamat vaatimukset sekä työn toteuttamiseen vaikuttavat seikat. Hankkeen toimesta yksityis- ja viljelysteiden rummut pääsääntöisesti uusitaan ja niiden sijoittamisesta sovitaan tilusjärjestelyn aikana. Yleisten teiden rumpuja ja siltoja ei hankkeella ole.

Ojitusalueilla ei ole luonnonsuojelu- tai pohjavesialueita. ELYllä ei ole tiedossa, että alueella olisi uhanalaisia lajeja tai perinnebiotooppeja.

Alueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä tai kohteita.

Ojitusalueilla ei sijaitse muinaismuistolain mukaisia kohteita.

Alueella ei ole ELY-keskuksen Hertta-tietojärjestelmän mukaan aiempia ojitussyhteisöjä. Perustettavista ojitusyhtiöistä pyydetään tiedot lähettämään ELY-keskukseen.

Tällä lausunnolla täydennettyinä vesiensuojelutoimenpiteitä voidaan pitää riittävinä.

Uusjakoja toteutettaessa on huomioitava, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä koskevassa laissa 30.12.2004/1299 kerrotaan. Lain 5 luvun 28 §:ssä mm. kerrotaan, että valtion ja kuntien viranomaisten sekä viranomaistehtäviä hoitavien muiden elinten on otettava soveltuvin osin toiminnassaan huomioon valtioneuvoston 17 §:n mukaisesti hyväksymät vesienhoitosuunnitelmat sekä 26 k §:n mukaisesti hyväksymä merenhoitosuunnitelma ja 26 g §:ssä tarkoitettu erityinen toimintasuunnitelma.

Jos hankkeesta kuitenkin aiheutuu vesilain tarkoittamia haittoja, on hankkeen toteuttaja niistä vastuussa ja tällaisissa tapauksissa haitat on välittömästi poistettava tai näiltä osin hankkeelle haettava vesilain mukainen lupa (VL 3:2).

Ylitarkastaja

Jaana Rintala

Vesitaloussuunnittelija

Veli-Pekka Latvala

JAKELU Sähköpostilla: Maveplan Oy/Seppo Hihnala ja Pohjois-Pohjanmaan
maanmittaustoimisto/Hannu Oja

TIEDOKSI Sähköpostilla: Ylivieskan kaupungin ympäristöviranomaisen ja POPELY/Olli Utriainen

